

COLLEGE
GENEESKUNDIGE
SPECIALISMEN

knmg

Jaarverslag 2020

Voorwoord

Dat 2020 anders is gelopen dan we hadden verwacht, geldt voor iedereen, ook voor het CGS. We hadden ons, getuige het jaarplan 2020, voorbereid op een jaar met vooral 'werk in uitvoering'. De invoering van het nieuwe Kaderbesluit CGS in 2020 zou voor vele partijen de nodige gewenning en implementatie vergen. Daarom had het CGS zich voorgenomen geen grote veranderingen in de regelgeving door te voeren. Maar niemand had verwacht dat we het afgelopen jaar zo in de ban van een virus zouden zijn.

Ook als CGS hebben we ons steentje kunnen bijdragen door het Besluit Covid-19. Daarin hebben we met vereende krachten met de RGS en de KNMG enkele maatregelen getroffen zodat Corona zo min mogelijk negatieve effecten zou hebben op de herregistratie van de geneeskundig specialisten en profielartsen, de opleidingen en de aiossen. Totdat het virus onder controle is, bewaken we of aanvullende maatregelen nodig zijn. Ook dat is 'werk in uitvoering'.

Goed beschouwd heeft het CGS zich ondanks Corona gehouden aan zijn voornemen om geen grote veranderingen door te voeren. We hebben besluiten genomen, hebben met landelijke opleidingsplannen ingestemd en we hebben vele gesprekken gevoerd met onze stakeholders. En dat alles digitaal, op afstand. Het heeft me in positieve zin verrast dat dat eigenlijk prima gaat. De gesprekken zijn makkelijker te plannen, verlopen efficiënter en besparen iedereen veel reistijd.

De keerzijde is echter ook, dat je na verloop van tijd het sociale aspect van met elkaar vergaderen op locatie begint te missen. Dat wordt vooral duidelijk als we in het CGS afscheid moeten nemen van leden. We hebben op afstand Herma van der Wal uitgezwaaid, omdat haar tweede termijn als collegelid er op zat. En we hebben afscheid genomen van twee aiossen, namelijk Koos ten Thije en Lilian van der Ven. Zij versterkten tijdelijk het CGS als toehoorder, in afwachting van de formele uitbreiding van de samenstelling van het CGS met een aios uit cluster 1 en een uit cluster 3. Het CGS is tijdens Corona gelukkig altijd op sterkte en actief gebleven. Dat illustreert de grote loyaliteit en het sterke plichtsbesef van de leden voor het CGS, zelfs in tijden dat de echte zorg ieders hoogste prioriteit was en alle aandacht vroeg. En dat is voor mij als voorzitter iets om trots op te zijn.

Drs. Jan Dirk Beugelaar,
voorzitter CGS

Jaarverslag 2020

Erkenningsaanvraag als profiel of specialisme

Het CGS heeft in 2020 met diverse verenigingen gesproken over een mogelijke aanvraag tot erkenning als profiel of als specialisme. Het CGS draagt in die contacten zijn beleid uit om alleen nog nieuwe specialismen en profielen te erkennen als er een duidelijke maatschappelijke noodzaak voor bestaat. De aanvraag moet ook aan de overige criteria voor erkenning voldoen.

De Nederlandse Vereniging Spoedeisende Hulpartsen (NVSHA) heeft in november 2020 een aanvraag ingediend om het profiel spoedeisende geneeskunde als specialisme te erkennen. Hiertoe heeft het CGS besloten een commissie in te stellen om over die aanvraag te adviseren.

In 2020 heeft het CGS zich ook laten informeren over de voortgang van de implementatie van het profiel cosmetische geneeskunde. Het CGS heeft dit vakgebied in 2019 als nieuw profiel erkend en was geïnteresseerd in de ervaringen van het profiel in het eerste jaar na erkenning.

Oriëntatie op de duurzaamheid van het huidige stelsel van specialismen en profielen

In Nederland wordt de zorgvraag steeds complexer. Multimorbiditeit, vergrijzing, patiëntenparticipatie en voortschrijdende technologie zijn volop gaande en die ontwikkelingen hebben hun weerslag op de zorg. Verschillende disciplines (medisch, verpleegkundig, technisch etc.) moeten samenwerken en er moet regie zijn. Er zijn enerzijds generalisten nodig,

die in de breedte van het eigen vakgebied zorg verlenen, anderzijds zijn er ook specialisten en profielartsen nodig met expertise op een specifiek (onderdeel van een) vakgebied. Het huidige stelsel van specialismen en profielen stamt uit een tijd dat die ontwikkelingen er nog niet waren. Daarbij komt dat bij nieuwe ontwikkelingen in de zorg de neiging ontstaat om nieuwe specialismen/profielen aan het landschap toe te voegen. Zelden worden specialismen/profielen opgeheven of ondergaan ze een inhoudelijke transformatie.

In 2019 bracht het CGS zijn visie hierop uit in een beknopte notitie met de titel 'Het zorglandschap verandert, het specialismenlandschap verandert mee'. Daarin formuleerde het CGS enkele uitgangspunten en perspectieven voor zichzelf voor een adaptief landschap van specialismen en profielen in de context van de veranderende zorg, zorgvraag en populatie. Die perspectieven zijn vervolgens vertaald naar concrete activiteiten die het CGS in de komende jaren wil realiseren. Het CGS stelde in 2020 de notitie op enkele onderdelen bij maar de visie is in het algemeen niet veranderd.

Hieronder staan de concrete activiteiten uit de notitie met daarbij telkens hoe het CGS daar uitvoering aan geeft:

1. Elk landelijk opleidingsplan
 - borgt de uitwisseling en verbinding tussen geneeskundig specialisten en profielartsen onderling (intraprofessioneel) en tussen geneeskundig specialisten/profielartsen en andere zorgverleners uit de eerste lijn, de tweede lijn en de publieke zorg (interprofessioneel);
 - beschrijft de vermoedelijke ontwik-

kelingen in het eigen vakgebied voor de komende 10 jaar en beschrijft hoe verwachte en onverwachte ontwikkelingen tijdig in de opleiding kunnen worden verwerkt.

Voor beide onderdelen van dit punt vraagt het CGS al aandacht als het landelijke opleidingsplannen ter instemming krijgt voorgelegd. Daarnaast wacht het CGS de resultaten af van het meerjarig project Opleiden 2025 van de Federatie Medisch Specialisten.

2. De maatschappelijk relevante thema's in de opleiding (zoals de maatschappelijke context van de patiënt, interprofessioneel werken, kwetsbare ouderen, doelmatigheid en patiëntveiligheid) moeten ook aandacht krijgen binnen herregistratie.

Vooralsnog wil het CGS hierop niet actief dwingende maatregelen voorschrijven. Het CGS meent dat dit ook niet nodig zou moeten zijn, omdat dit aan de orde zou moeten komen in de periodieke evaluatie van het eigen functioneren en het functioneren van het team, waartoe de specialist of profielarts behoort.

3. Het CGS zoekt de samenwerking met de andere artikel 14 Wet BIG-colleges.

Het CGS wilde in 2020 samen met het College Specialismen Verpleegkunde van V&VN een gezamenlijke bijeenkomst organiseren over het thema interprofessioneel leren en werken. Vanwege Corona is deze bijeenkomst verplaatst naar 2021. Daarnaast is er periodiek overleg tussen de secretarissen van de artikel 14 Wet BIG-colleges over lopende ontwikkelin-

gen, onder andere over het specialismen-landschap. Waar nodig wordt dit overleg uitgebreid met de collegevoorzitters.

4. Het CGS stimuleert waar mogelijk de integratie van specialismen en profielen en erkent in beginsel geen nieuwe specialismen of profielen; het CGS stuurt op adaptieve opleidingen via de landelijke opleidingsplannen.

In dit kader heeft het CGS eind 2020 een interne commissie ingesteld die zich over de inrichting van het specialismen-landschap buigt. Daarbij zal ook de visie worden meegenomen van de KNMG over de rol van de arts in 2040. Over het concept van deze visie heeft het CGS van gedachten gewisseld tijdens een van zijn vergaderingen, in de vorm van een themabijeenkomst. De voorzitter, de algemeen directeur en de projectleider van de KNMG, woonden die bijeenkomst bij.

Jaarlijkse wijzigingsronde specifieke besluiten

Het CGS voerde ook in 2019 en 2020 de jaarlijkse inventarisatie uit van de wensen van de diverse wetenschappelijke verenigingen voor wijziging van hun specifieke besluit. Eind 2019 en 2020 verzocht het CGS de verenigingen hun wijzigingsverzoeken in te dienen. Het CGS verwerkte in 2020 een deel van de verzoeken uit 2019 in een verzamelbesluit dat in 2020 in werking is getreden. De verzoeken uit 2019 die meer tijd vergden zijn meegenomen in de nieuwe inventarisatieronde die eind 2020 is gedaan. Die nieuwe ronde leidt vervolgens weer tot een of meer nieuwe verzamelbesluiten die het CGS in 2021 behandelt.

Besluiten

Op 1 januari 2020 trad het nieuwe integrale Kaderbesluit CGS in werking. Het CGS had

de specifieke besluiten voor alle profielen en specialismen in de clusters 1 en 3 al in 2019 met dit Kaderbesluit CGS in overeenstemming gebracht. Begin 2020 deed het CGS dit via een verzamelbesluit ook voor alle specifieke besluiten voor medische specialismen (cluster 2).

Mede hierdoor zijn in 2020 de volgende (aangepaste) besluiten definitief vastgesteld:

- ▶ Kaderbesluit CGS
- ▶ Kaderbesluit profielen
- ▶ Besluit Covid-19
- ▶ Besluit internationale gezondheidszorg en tropengeneeskunde
- ▶ Besluit anesthesiologie
- ▶ Besluit klinische geriatrie
- ▶ Besluit medische microbiologie
- ▶ Besluit obstetrie en gynaecologie
- ▶ Besluit oogheelkunde
- ▶ Besluit plastische chirurgie
- ▶ Besluit psychiatrie
- ▶ Besluit radiologie
- ▶ Besluit revalidatiegeneeskunde.

De aanpassingen van het Besluit heelkunde, het Besluit maatschappij en gezondheid en het Kaderbesluit profielen vanwege het Besluit maatschappij en gezondheid zijn als ontwerpbesluit vastgesteld. De definitieve vaststelling daarvan vindt in 2021 plaats.

Opleidingsplannen

Het CGS heeft in 2020 zijn toetsingskader aangepast, waarmee het de landelijke opleidingsplannen toetst voordat het daarmee instemt. In januari 2020 heeft het CGS geïnventariseerd welke landelijke opleidingsplannen op dat moment ouder waren dan vijf jaar. Het CGS heeft de betreffende wetenschappelijke verenigingen op de 'oude' opleidingsplannen gewezen, wat ertoe heeft geleid dat enkele van deze opleidingsplannen al in 2020 zijn gemoderniseerd. Van de andere opleidingsplannen

is herziening door de wetenschappelijke vereniging opgepakt.

Gedurende 2020 heeft het CGS met de volgende (gewijzigde) opleidingsplannen ingestemd:

- ▶ internationale gezondheidszorg en tropengeneeskunde
- ▶ revalidatiegeneeskunde
- ▶ maatschappij en gezondheid
- ▶ heilkunde

Daarnaast is het CGS gestart met de beoordeling van andere opleidingsplannen, maar heeft daarmee nog niet ingestemd.

Over de nieuwe opleiding maatschappij en gezondheid en de verankering daarvan in het Besluit maatschappij en gezondheid heeft het CGS diverse malen overlegd met de KAMG en andere partijen. Een deel van die overleggen betrof de implementatie en financiering van die nieuwe opleiding. Een ander deel van die overleggen betrof

het profiel forensische geneeskunde. Dit profiel zou, net als de andere profielen binnen maatschappij en gezondheid, worden omgezet in de nieuwe opleiding met slechts vijf deskundigheidsgebieden. Over die inbedding van de forensische geneeskunde in de nieuwe opleiding heeft het CGS ook diverse gesprekken gevoerd met het Forensisch Medisch Genootschap (FMG), al dan niet samen met de KAMG en met de departementen VWS, Justitie en Veiligheid en Binnenlandse Zaken. Het FMG heeft eind 2020 uiteindelijk besloten alsnog geen onderdeel te willen zijn van de nieuwe opleiding maatschappij en gezondheid. Het FMG wil als zelfstandig profiel met een eigen opleiding verder. Het bereidt daartoe de nodige stappen voor.

Kwaliteitskader medische specialismen

Belangrijk onderdeel van het nieuwe integrale Kaderbesluit CGS van 1 januari 2020 is een nieuwe systematiek voor de erkenning

van opleidingsorganisaties en opleidingsprofessionals in de geneeskundige vervolgoopleidingen. Daarbij staat kwaliteitsverbetering centraal. Het CGS werkte toe naar een systematiek die enerzijds voldoende ruimte biedt voor de actoren in de opleiding om zich te ontplooiën tot een zelflerend systeem en anderzijds voldoende handvaten biedt voor de RGS om te beslissen over de erkenning van actoren in de opleiding. Onderdeel van die nieuwe systematiek zijn de zogenaamde kwaliteitskaders. Deze kwaliteitskaders bevatten aanvullende, educatieve aspecten van kwaliteit. De RGS kan een opleidingsorganisatie of opleidingsprofessional daar niet direct op afrekenen. Het CGS had in 2019 al ingestemd met kwaliteitskaders voor de clusters 1 en 3 en had voor de medische specialismen (cluster 2) zelf een startversie opgesteld. De Federatie Medisch Specialisten heeft in 2020 een eigen versie opgesteld die de startversie vervangt. Het CGS heeft met die nieuwe versie ingestemd. Deze nieuwe versie is in december 2020 gepubliceerd.

Evaluatie en zelfreflectie

De Governancecode CGS schrijft voor dat het CGS zijn missie, visie en jaarplanning en zijn eigen functioneren jaarlijks evalueert, alsmede de governancecode zelf. De evaluatie van de missie, visie en jaarplanning vindt plaats door middel van het jaarplan.

Het CGS concludeerde in zijn zelfevaluatie van 2020 positief op het eigen functioneren terug te kijken. De doelstellingen die het CGS zichzelf stelt werden ondanks Corona gehaald. De vergaderingen van het CGS zijn vanaf maart via videoconferencing gehouden. Datzelfde geldt voor de afstemming met de externe partijen. Het CGS heeft bij afronding van een specifiek besluit de betreffende wetenschappelijke vereniging gevraagd naar de ervaringen bij de samenwerking met het CGS en naar suggesties om

die samenwerking te verbeteren. Daaruit kwam positieve feedback naar voren en er zijn geen verbeterpunten genoemd. Wat de samenstelling van het CGS betreft, is de man-vrouwverdeling min of meer evenredig, met acht vrouwelijke en zeven mannelijke leden. Ten aanzien van diversiteit is nog wel verbetering mogelijk, maar het CGS stuurt hier niet expliciet op.

Wat de governancecode betreft heeft het CGS gehandeld overeenkomstig die code en ziet het CGS geen aanleiding de governancecode aan te passen.

Samenwerking stakeholders

Afstemming met en betrokkenheid van veldpartijen bij de ontwikkeling van regelgeving vindt het CGS belangrijk. In 2020 voerde het CGS periodiek overleg met:

- ▶ de voorzitter van de KNMG
- ▶ het dagelijks bestuur van de RGS
- ▶ de voorzitter van de Raad Opleiding van de Federatie Medisch Specialisten
- ▶ de besturen van de organisaties met betrekking tot huisartsgeneeskunde, specialisme ouderengeneeskunde en geneeskunde voor verstandelijk gehandicapten
- ▶ de besturen van de sociaalgeneeskundige verenigingen
- ▶ de besturen van de profielverenigingen
- ▶ de besturen van de aiosverenigingen
- ▶ het ministerie van VWS
- ▶ de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
- ▶ de Patiëntenfederatie Nederland.

Daarnaast participeerden leden van het CGS in initiatieven op het gebied van de geneeskundige vervolgoopleidingen, te weten:

- ▶ klankbordgroep en bestuurlijk overleg Kostenonderzoek Medische Vervolgopleidingen
- ▶ stuurgroep PIEC van de RGS
- ▶ stuurgroep Instellingsvisitaties van de RGS

- ▶ expertgroep en stuurgroep Regionaal visiteren van de RGS
- ▶ werkgroepen en bestuurlijke adviescommissie van Opleiden 2025 van de Federatie Medisch Specialisten.

Invitationals, symposia en congressen

Het CGS droeg in 2020 met name vanwege Corona slechts incidenteel bij aan invitationals en andere bijeenkomsten in de vorm van workshops en presentaties.

Communicatie

Het CGS vindt transparantie over zijn activiteiten belangrijk. Naast de formele communicatie over de (ontwerp)besluiten van het CGS, zoals verzoeken aan wetenschappelijke verenigingen om advies over ontwerpbesluiten en berichten over de vaststelling van CGS-besluiten in Medisch Contact, bericht het CGS het hele jaar door proactief over besluiten en actuele thema's. Daarvoor is

de website een belangrijk middel. Het CGS heeft de website gedurende het jaar telkens aangepast op nieuwe besluiten en andere ontwikkelingen. Samen met de RGS gaf het CGS periodiek een nieuwsbrief uit.

In 2020 heeft het CGS een korte versie van het Kaderbesluit CGS voorbereid. Deze korte versie is door zijn compacte vorm een beter leesbare versie van het Kaderbesluit CGS. Deze korte versie en het Kaderbesluit CGS worden bovendien zodanig vormgegeven dat ze onderling naar elkaar verwijzen en daardoor navigeerbaar zijn. Deze nieuwe versie komt begin 2021 uit.

Financieel resultaat 2020

Voor 2020 heeft het ministerie van VWS een instellingssubsidie verleend van € 588.482 -. Het jaar is met name door de Coronapandemie met een onderschrijding van het budget afgesloten.

Ledenlijst CGS (per 31 december 2020)

einde benoemingstermijn:

Benoemd op voordracht van LHV, NHG, Verenso, NVAVG
DRS. J.D. BEUGELAAR (Jan Dirk), huisarts (voorzitter)

14-08-2022 (II)

Benoemd op voordracht van NVAB, NWWG, KAMG
DR. M. JAMBROES (Marielle),
arts maatschappij en gezondheid (vicevoorzitter)

23-04-2022 (I)

Benoemd op voordracht van de Federatie Medisch Specialisten
PROF. DR. F.W.J.M. SMEENK (Frank), longarts (vicevoorzitter)

26-03-2021 (II)

Benoemd op voordracht van LOSGIO
DRS. E.S. BEKET (Elise), aios maatschappij en gezondheid

01-05-2024 (I)

Benoemd op voordracht van VASON, VAAVG, LOVAH
DRS. S. DE BEVER (Sarah), aios huisartsgeneeskunde

01-02-2024 (I)

Benoemd op voordracht van GGZ NL
DRS. M.B.J. BLOM (Marc),
psychiater, lid RvB Parnassia groep Den Haag

01-07-2024 (I)

Benoemd op voordracht van LHV, NHG, Verenso, NVAVG
PROF. DR. R.A.M.J. DAMOISEAUX (Roger), huisarts

01-08-2024 (II)

Benoemd op voordracht van de Federatie Medisch Specialisten
DR. W.G.M. JANSSEN (Wim), revalidatiearts

01-06-2022 (I)

Benoemd op voordracht van LHV, NHG, Verenso, NVAVG
DRS. J.H.J. KONST (Hans), specialist ouderengeneeskunde

01-01-2022 (I)

Benoemd op voordracht van NVAB, NWWG, KAMG
DRS. A. MEIJER (Angelique), bedrijfsarts

01-01-2022 (I)

Benoemd op voordracht van de Federatie Medisch Specialisten
PROF. DR. S.M. PEERDEMAN (Saskia), neurochirurg

01-09-2024 (II)

Benoemd op voordracht van ActiZ

DRS. A. VAN SCHAIK (Audrey), psychiater, lid RvB Kennemerhart

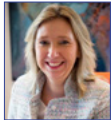
15-11-2022 (I)

Benoemd op voordracht van De Jonge Specialist

DRS. N. VAN VEENENDAAL (Nadine), aios anesthesiologie

01-01-2023 (I)

Benoemd op voordracht van NVZ

Drs. I.C.D.Y.M. WOLF (Ingrid), voorzitter RvB Haaglanden MC

01-07-2024 (I)

Benoemd op voordracht van NFU

PROF. DR. A.G.J. VAN DER ZEE (Ate), voorzitter RvB UMCG

1-1-2023 (I)

Ondersteuning CGS

MR. M.C.J. ROZIJN (Mike),
secretaris

N. HOFFMAN (Nancy),
bestuurssecretaresse,
communicatieadviseur

MR. A. JANNINK (Anke),
adjunctsecretaris

N. EZZOUHRI (Nora),
senior secretaresse

Wijzigingen in 2020

- ▶ De termijn van drs. H.I.C. van der Wal als lid van het CGS op voordracht van GGZ-Nederland, is per 21 juni 2020 verstreken. Drs. M.B.J. Blom heeft haar per die datum opgevolgd.
- ▶ Drs. I.C.D.Y.M. Wolf is per 1 juli 2020 benoemd als lid op voordracht van de NVZ. Daardoor is een vacature vervuld.
- ▶ Drs. J.J.H. ten Thije is per 15 januari 2020 als toehoorder van het CGS afgetreden vanwege de afronding van zijn opleiding tot huisarts. Het toehoorderschap is omgezet in een lidmaatschap. Drs. S. de Bever heeft hem per 1 februari 2020 opgevolgd als aioslid, op gezamenlijke voordracht van VASON, VAAVG en LOVAH.
- ▶ Drs. L.G.L. van der Ven is per 1 mei 2020 als toehoorder van het CGS afgetreden, omdat het toehoorderschap is omgezet in een lidmaatschap. Drs. E.S. Beket heeft haar per die datum opgevolgd als aioslid op voordracht van LOSGIO.

COLLEGE GENEESKUNDIGE SPECIALISMEN

knmg

Jaarverslag 2020 van het College Geneeskundige Specialismen

Het College Geneeskundige Specialismen is ingesteld door de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst (KNMG).

Artsenfederatie KNMG vertegenwoordigt ruim 59.000 artsen en studenten geneeskunde. Van de KNMG maken deel uit De Geneeskundestudent, de Federatie Medisch Specialisten, de Koepel Artsen Maatschappij en Gezondheid (KAMG), de Landelijke Vereniging van Artsen in Dienstverband (LAD), de Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV), de Nederlandse Vereniging voor Arbeids- en Bedrijfsgeneeskunde (NVAB), de Nederlandse Vereniging voor Verzekeringsgeneeskunde (NVVG) en de Vereniging van specialisten ouderengeneeskunde (Verenso).

www.knmg.nl/cgs/Jaarverslag2020

Contactgegevens: Postbus 20065, 3502 LB Utrecht

www.knmg.nl/cgs

Opmaak: Het Vonkt, Houten

Overname van teksten uit deze publicatie is toegestaan onder vermelding van de volledige bronvermelding Jaarverslag 2020, CGS, februari 2020.